1849. № 94.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 23 November.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. – Boekaankondigingen 20 pct. rabat. – NB. Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 12, die voor de 4e bl. tot 4 uur aangenomen worden.

Nederland.

21 *Nov.* — ZM heeft benoemd tot Gen.-Majoor, kommandant der reserve-brigade, tevens belast met de functien van Gouverneur der residentie en van provincialen kommandant van Zuid-Holland, den kolonel *C. W. J. Storm de Grave*, kommandant van het 1 reg. dragonders.

— In de zitting van de 2e Kamer der Staten-Gen. van 19 dezer hebben de heeren *van Heemstra* en *van Hoëvell*, na aflegging der gevorderde eeden, als leden der kamer zitting genomen. — Is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, houdende voorziening omtrent den overgang in werkelijke schuld van uitgestelde schuld en kansbilletten. — De Kamer heeft eene nominatie opgemaakt van vijf kandidaten ter vervulling eener opengevallene Raadsheersplaats in den Hoogen Raad. (Deze nominatie is den volgenden dag den Koning aangeboden). — Door den Minister van Finantien is aan de Vergadering overgelegd eene nota van wijzigingen in sommige hoofdstukken der begrooting over 1850. Hij gaf daarbij het verlangen der Regering te kennen, dat die begrooting thans met den meesten spoed door de Kamer in overweging zou worden genomen. — In dezelfde zitting zijn benoemd tot leden der commissie voor de verzoekschriften gedurende de maanden Nov. en Dec. de heeren: *Zijlker*, *van Heiden Reinestein*, *van Hoëvell*, *Lotsy* en *van Zuijlen van Nyevelt*.

— Bij beschikking van het provinciaal bestuur van Zuid-Holland, genomen als uitspraak in eene verpleegzaak tusschen twee binnen dat gewest gevestigde armbesturen, wordt, onder anderen, tot grondslag aangenomen, dat de bevoegdheid tot bedeeling van een arme, die, buiten de plaats zijner inwoning domicilie van onderstand heeft, berust op de bepaling der wet, volgens welke de verblijfplaats onderstand kan verleenen, wanneer daartoe noodzakelijkheid bestaat, en niet op het verleenen van consent.

— Den 19 dezer heeft de hoogleeraar *D. J. van Lennep* te Amsterdam de vijftigjarige bediening zijner betrekking mogen vieren; bij die gelegenheid werd hem door den heer staatsraad Gouverneur der Provincie namens Z.M. het kommandeurskruis der orde van den Ned. Leeuw overhandigd, terwijl hem tevens uit naam van 248 vroegere leerlingen eene prachtige zilveren vaas ten geschenke werd gegeven. De dag werd besloten met een feestmaal, den grijzen Professor door 73 oud-leerlingen aangeboden.

— De *Arnhemsche Courant* berigt, dat de Heer *van Dam van Isselt* thans gezind is om weer als volks-vertegenwoordiger op te treden, en zich schaart onder de candidaten voor de verkiezing te Arnhem van een lid der Tweede Kamer.

— Het Hollandsche schip *Geertruida*, kapt. *Behrens*, van Pangool naar Amsterdam gedestineerd, is, volgens brief van de Kaap de Goede Hoop van den 15den Sept., den 28sten Aug. op 25° 10′ Z. br. en 24° 0′ O. lengte gezonken; hetzelve was op den 25 dito op 34° 15′ Z. br. en 25° 40′ lengte, door een orkaan uit het W. en N. N. W. beloopen; den volgenden dag was het weder zoodanig, dat men geene hoogte kon nemen; de bezaansmast sloeg weg, nemende den kapitein, een matroos en drie jongens mede; de hofmeester werd mede over boord geslagen, doch met een gebroken arm en been weder opgehaald. De orkaan hield met onverminderde hevigheid aan tot den 28sten dito, als wanneer de Engelsche bark *Minerva* op zijde kwam, en het overgebleven gedeelte der ekwipaadje, bestaande uit den tweeden en derden stuurman, den Doctor en 14 man, overnam en in Simonsbaay aanbragt. *Geertruida* zonk spoedig daarna, daar de gezwollen koffij het schip had doen barsten.

— Men schrijft uit Zwolle aan de *Amsterdamsche Courant* van 17 jl.: De Hoornsche beestenmarkt, waarop de aandacht van onze vetweiders gevallen was, als zouden de guste beesten aldaar naar verhouding der tegenwoordige markten zeer laag zijn, is in dit opzigt tegengevallen, want de markt was vol, getuige de ruim 9000 stuks, welke aan de markt waren en die bijna allen zijn verkocht tot prijzen, welke men niet had verwacht, als van 10, 12 en 13 cent het oude pond, naar de eventuele zwaarte gerekend: een prijs die de vette waar aan onze markt van heden weinig overtreft, waar het puik vette voor 32 cent het Ned. pond goedschiks te bekomen was, en mindere soorten van 22 tot 30 cents. — De melkkoeijen waren matig in prijs, jong dragtig goed van 1 en 2 jaar was zeer gewild. Van vetten en jongen is zeer veel verkocht, er was in het algemeen een uitgebreide handel bij een eivolle markt. De vetweiders hebben heden veel afgezet, ten gevolge van ongunstig weder voor het vee in het land. Vette varkens waren heden zeer veel aan de markt, de prijs was 20 tot 24 cent het Ned. pond ruw; magere varkens en biggen tot zeer matige prijzen, biggen van 6 tot 8 weken, *f* 3 à *f* 4.

— Den 13 dezer overleed te Zwolle de oudste en waarschijnlijk de vermogendste der ingezetenen, de heer *Jan Herman van Engelen*, die op 21 dezer maand den hoogen ouderdom van 98 jaren zoude hebben bereikt. Uit den burgerstand gesproten, zonder vermogen, heeft de man door matige zuinigheid, overleg en zeer eenvoudig doch rigtig beheer, bijna onafgebroken door het geluk begunstigd, voornamelijk in den graanhandel, zich boven het fortuin van bijna al onze kapitalisten weten te verheffen. Hij laat eenen zoon en drie dochters na, welke laatste gehuwd zijn aan de heeren mr. *J. A. van Roijen*, *W. A. van Lier* en ds. *Koster van Houten*, terwijl de echtgenoot van een vroeger overleden zoon twee kinderen bezit. Men schat het vermogen van den heer *van Engelen* aan vaste goederen, hypotheken, effecten, enz. op 2 millioenen guldens.

— Bij eene advertentie in de beide *Gron. Couranten* worden degene, welke te Groningen gestudeerd hebben, en genegen mogten zijn, om bij de inwijding van het nieuw Academie-gebouw in het volgende jaar, een herinneringsfeest te vieren van den Academischen leeftijd, uitgenoodigd, om op 12 Dec. e.k. in het concerthuis aldaar te zamen te komen, ten einde commissarissen te kiezen.

— De aankoop te Groningen van geschikte rijpaarden voor het leger (zie ons no. van 13 dezer) zal, in plaats van op de vroeger aangekondigde dagen, op 3, 4, 5 en 6 Dec. e.k. plaats hebben, terwijl niet anders dan rijpaarden voor het wapen der kavallerie, en dus alleen geschikt voor het zadel, zullen worden aangeschaft. *(Prov. Gr. Ct.)*

— Men schrijft van den Helder van 18 dezer: Eergister avond, omstreeks elf ure, is bij storm weder op het eiland Texel achter de Welten gestrand eene brik, hebbende geen naam aan den spiegel of aan zijne verschansings. De equipagie, zekerlijk uit 10 man bestaande, heeft zich met de sloep trachten te redden, en gisteren morgen te tien ure daarmede het schip verlaten, met het ongelukkig gevolg, dat dezelve omsloeg, en zij alle hun leven in de golven verloren. Het schip zit hoog tegen het strand, zoo dat lading en tuigagie geborgen zullen worden. *(Utr. Ct.)*

— Te Voorburg had in den avond van 18 dezer weder een voorval plaats, hetwelk een vernieuwd bewijs oplevert, tot welke noodlottige gevolgen het misbruik van sterken drank aanleiding geeft. Bij eene loterij om vleesch, zoo als daar in den herfst wel eens meer plaats heeft, won *J. de K.*, een grijsaard van 74 jaren, een voet vleesch, zoo als men gewoon is een vierde eener koe te noemen. De winner werd daarmede gefeliciteerd, en er werd op zijne gezondheid gedronken, en daarbij ging de oude man, volgens gewoonte, de palen der matigheid te buiten. In dien staat wenschte hij huiswaarts te keeren, hetwelk niet gelukte; want op zeer korten afstand viel hij in eene sloot en verdronk, waaruit het lijk levenloos opgehaald werd.

Buitenland.

21 *Nov.* — Tusschen de r[illegible] Engeland en van Oostenrijk schijnt thans een[illegible] te bestaan.

De Oostenrijksche Gezant te Londen is teruggeroepen en bloot door een zaakgelastigde vervangen, terwijl de Britsche Gezant met onbepaald verlof Weenen heeft verlaten. De ingenomenheid met de zaak der Hongaren, in Engeland niet alleen door het publiek maar ook door de regering aan den dag gelegd, zou daarvan de reden zijn.

— De raad van bestuur van den engeren Duitschen Bondsstaat heeft bepaald dat de verkiezingen voor den Duitschen Rijksdag den 31 Januarij 1850 zullen plaats hebben, en dat de Rijksdag te Erfurt zal bijeenkomen.

— Volgens berigten uit Constantinopel van den 5 dezer, waren aldaar toen de antwoorden ontvangen van de regeringen van Rusland en Oostenrijk op de vertoogen der Porte betrekkelijk de gevraagde uitlevering der uitgewekenen. Beide antwoorden zijn welwillend en vredelievend.

— Het half officiele dagblad van Constantinopel van 29 Oct. berigt, dat een aanzienlijk persoon, *Hassan*-pacha, door den hoogen raad van justitie veroordeeld was, om, met verlies van zijn rang, 30,000 piasters te betalen aan een boer van Koniah, dien hij hevig geslagen had, en dat de Sultan zich gehaast had dit vonnis goed te keuren, daar hij de veiligheid van personen en goederen beschouwde als grondslag der maatschappij.

— Te Mösskirch, in de Badensche Seekreits, is men voor eenigen tijd door nachtelijke inbraak in het bureau van het geregtshof, meester geworden van de acten betrekkelijk een aldaar aanhangig proces van hoog verraad. De daders moeten deze stukken dadelijk op het open veld verbrand en bij de aschhoop een staak hebben opgerigt met den naam van *Hecker*. Dien ten gevolge is een eskadron uhlanen Mösskirch binnengerukt. Naar gezegd wordt, zoude men de dieven reeds op het spoor zijn.

— Een ijzingwekkend voorval had onlangs plaats in het dorpje Great Missenden (Engeland). Een schrijnwerker aldaar geraakte in hoogen twist met zijne vrouw; hun zoon, een knaapje van 12 jaren, trok partij voor zijne moeder en dreigde zijn' vader dood te steken, zoo hij zijne moeder verder mishandelde. Eenige oogenblikken later geraakte de twist weder op nieuw aan den gang, en het kind legde zijne bedreiging ten uitvoer: het stiet zijnen rampzaligen vader een mes in de zijde! De wond is doodelijk.

— Den 15 dezer des avonds zijn te Woolwich (Engeland), in bijzijn van een aantal officieren, proeven genomen met het afschieten van eene soort van bommen, welke waren ingerigt om bij avond of nacht licht te verspreiden over eene landstreek, en alzoo b. v. een vijandelijk kamp te kunnen verkennen. Verscheidene toestellen van dien aard hebben geenszins aan de verwachting beantwoord: maar van andere, te weten, die van kapitein *Boxer*, is de werking uitnemend goed bevonden. Deze laatste bommen verhieven zich zeer hoog, barstten dan gelijk eene vuurpijl, en ontwikkelden te gelijker tijd een valscherm van zes voet in middellijn, waaraan een helder blaauw licht verbonden was, 't welk langzaam nederdalende over eene groote uitgestrektheid een licht verspreidde, als of de volle maan bij helder weder scheen.

— In weerwil van de slechte tijden, zijn in dit jaar vele spoorwegen in Duitschland gebouwd. In het geheel bedraagt de lengte dier wegen in Duitschland thans 913 mijlen, waarvan 320 mijlen op staatskosten, 593 mijlen voor bijzondere rekening zijn aangelegd.

— In een der Belgische bladen vindt men het volgende relaas nopens de schipbreuk eener Engelsche brik, *South-Stockton* genaamd, die den 8 Sept. uit Quebec (Canada) naar de Engelsche haven New-Castle was vertrokken. „Den 11 Oct. daaraanvolgende, zette het schip wegens een uit het westen opgekomen storm eene snelle vaart, maar de zee, hol geworden, verpligtte tot bijleggen, hetgeen men met gereefde marszeilen deed. Te middernacht gaf de pomp nog niet meer water dan gewoonlijk - doch tegen 4 ure in den morgen, toen de manschap bij het verwisselen van de wacht zich weder naar de pomp wilde begeven, vond zij het water reeds stroomende en een groot lek openbaarde zich. Na herhaalde vruchtelooze pogingen om er zich meester van te maken, zag de ekwipaadje dat zij op het ergste voorbereid moest zijn. Naauwelijks had deze den tijd gehad zooveel provisiën, water, enz., als maar mogelijk was, te bergen in eene groote hut, die zich op het dek bevond, of het schip kantelde ter zijde en de kapitein en een jonge matroos vielen over boord. Al wat zich op het dek bevond werd er afgeworpen, de hut en de levensvoorraad verdwenen met al het overige. De ekwipaadje zocht zijne toevlugt in de marsstengen en wikkelde zich in stukken zeildoek, om tegen de guurheid van het weder bestand te zijn. Elf dagen had men in dien toestand doorgebragt, toen men, met uitzondering van eene kleine hoeveelheid water, niets meer ter voeding overig had. Een der manschappen kwam te overlijden; de anderen bevonden zich in de wreede noodzakelijkheid een gedeelte van zijn lijk op te eten. Zoo duurde die staat t ook, tot dat de een voor den ander bezweek, en er niet meer overbleven dan de tweede stuurman *Robert Hogg*, en de luitenant *Henry Leslie*, die hun leven wisten te rekken, door zich te voeden met het vleesch en het zuigen van het bloed uit de lijken hunner kameraden. Op den 5 Nov. ll., 25 dagen na de noodlottige schipbreuk, werden zij het eerst op de zee opgemerkt en in een boot, welke het schip *Helen Thompson*, in weerwil der onstuimigheid van de zee en weder, had afgezonden, met blijdschap opgenomen. De tweede stuurman is spoedig hersteld, doch de luitenant is in een deerniswaardigen staat naar Engeland verscheept."

— Uit Belgie wordt gemeld, dat de spoortrein van Namen naar Charleroi, waarin zich 400 personen bevonden, een vreesselijk onheil ontkomen is. In de nabijheid van de brug en het kanaal ontdekte de conducteur het gewone sein niet, miste den wachter, en vond dien, nadat hij den trein had opgehouden, in zijn huisje, door een dolksteek getroffen en aan het hoofd gekwetst. Hij leefde nog en verklaarde, dat hij eenige personen gezien had, die bezig waren de sporen los te maken, waarna hij het sein had nedergehaald en tot hen gegaan was. Toen hadden die lieden hem met een dolk en hamers gekwetst en de vlugt genomen. De justitie doet gestreng onderzoek.

— Den 8 dezer las men te Berlyn voor het raam van eenen prenten-winkel de volgende bekendmaking: Daar mij door de politie het uitstallen der portretten van de meest beroemde volksmannen verboden is, neem ik de vrijheid het geachte publiek hierbij kennis te geven, dat bij mij de volgende portretten verkrijgbaar zijn enz. Nu volgt eene lange lijst van verbodene artikelen, als: *Waldek* in den kerker, *Kinkel* spinnend, enz.

Assen, 22 November.

Even als andere dagbladen hebben wij van den heer *A. van Bevervoorde* eene verklaring en protest ontvangen, waarbij hij zich beklaagt over de wijze, waarop hij te Amsterdam in hechtenis genomen en naar 's Hage vervoerd is, als zijnde hij geketend en als een boef behandeld, hoewel hij alleen wegens drukpers-misdrijf is veroordeeld.

— Naar men zegt, is aan het 2e gesticht te Veenhuizen op nieuw de cholera uitgebroken.

— Vrijdag jl. is bij Schokland een ongeluk gebeurd, dat gelukkig op de Zuiderzee niet veel plaats vindt; er is een schip omgeslagen, waarbij vier menschen zijn omgekomen. Schipper *Jan Kreumer* was met zijn vaartuig, beladen met hout, op reis van Blokzijl naar Amsterdam; door den hevigen storm zakte de bovenlast uit, sloeg het vaartuig op zijde en liep vol water; de schipper en zijn knecht kwamen in de golven om; de vrouw en het kind zijn verdronken in het vooronder gevonden, terwijl het schip drijvende is aangetroffen. *Kreumer* was een stout zeeman, zoo zelfs, dat zijne stoutheid niet zelden tot roekeloosheid oversloeg. Toen het ongeluk gebeurde, bevond zich de oude vader van *Kreumer* met zijn tjalkschip op een kleinen afstand van zijn zoon verwijderd, doch kon hem niet te hulp komen.

— Bij de door den Minister van Binn. zaken den 17 dezer gearresteerde stations-lijst voor de ambtenaren van den waterstaat bij eene eventuele rivier-correspondentie in den winter van 1849 op 1850, gedurende ijsgang en hoog opperwater op de rivieren, is aan den heer *L. H. J. J. Mazel*, Aspirant-Ingenieur in deze Provincie, als station aangewezen de Grebbe.

* Naar men verneemt, worden er ook in deze Provincie op nieuw krachtige pogingen aangewend, om agenten te bekomen tot het verkoopen van briefjes voor de Hamburger Loterij; in deze loterij worden, gelijk men weet, handwerken, meubelen en andere voorwerpen van Nijverheid verloot, terwijl daarin aanzienlijke prijzen kunnen getrokken worden en men ook gereedelijk, in plaats van de voorwerpen zelve, de waarde in geld kan bekomen. Naar men ons verzekert, mist deze buitenlandsche loterij de vereischte autorisatie, en wij maken er dus een ieder opmerkzaam op, dat men, door agent van zoodanige loterij te zijn, zich aan de deswege bepaalde straffen zou blootstellen.

— Dingsdag is de Hollandsche diligence, welke hier om vier uren moest arriveren, eerst te half twaalf aangekomen. Naar wij vernemen, is deze late aankomst toe te schrijven aan het breken van eene der assen te Elburg, veroorzaakt doordien de wagen eene groote hoeveelheid geld van 's Rijks munt voor de Noordelijke Provincien medevoerde. Ook moet het afgeven van het geld op onderscheid ene plaatsen veel oponthoud te weeg gebragt hebben.

* Onder de werken, die in den tegenwoordigen tijd de hoogste belangstelling verdienen, mag ongetwijfeld dat gerekend worden, dat door den boekhandelaar *Reinders* te Meppel in afleveringen wordt uitgegeven en getiteld is:

Hongarije en de Hongaren; geschied- en aardrijkskundig overzigt, door *L. M. Kan* en *A. Dikhuizen*. Bereids zien er twee afleveringen het licht van; terwijl 't geheel in tien afleveringen, ieder van 3 vellen druks à 50 ct., compleet zal zijn. Wie van een land en volk, te dezer dagen zoo geteisterd en verdrukt, meer wil weten dan de vlugtige opgaven onzer dagbladen bevatten; wie met eene natie kennis verlangt te maken, wier toestand en vrijheidspogingen ons herinneren aan den worstelstrijd van Nederland met

Spanje, schaffe zich dit werk aan. Wij houden ons in gemoede overtuigd, dat men zich het geld daarvoor besteed niet zal beklagen. Zulke kost verdient aanmoediging en ondersteuning.

Post van 2½ uur.

— De verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Gen. te Leiden, in plaats van den heer *Thorbecke*, zal 7 Dec. e.k. plaats hebben, terwijl de biljetten den volgenden dag zullen geopend worden.

— Z.M. heeft o.a. aan den gewezen Rijks-ontvanger te 's Gravenhage Jhr *P. P. Quarles van Ufford*, een pensioen van *f* 4000, en aan de wed. van *H. L. Stemfoort*, in leven meter en taxateur van den turf, van *f* 267 verleend.

— De Tweede Kamer heeft 21 dezer een begin gemaakt met het onderzoek der voorgedragene staatsbegrooting voor den jare 1850.

— Volgens de jongste berigten uit de V.-Staten, tot den 7 dezer, is het geschil tusschen die Staten en Engeland over het van de zijde dezer laatste Mogendheid aan eene New-Yorksche maatschappij betwiste regt, om over de landengte van Panama een middel van communicatie tusschen de beide Oceanen daar te stellen, nog geenzins vereffend; zoo men mag oordeelen naar den toon der Noord-Amerikaansche dagbladen, zou men weldra eene vriendschapsbreuk tusschen de kabinetten van Washington en Londen moeten verwachten. De regering der V.-Staten schijnt besloten te hebben, om in deze zaak eene zeer krachtige houding aan te nemen, en de regering van Nicaragua te ondersteunen tegen de eischen van den Koning van Mosquito en van diens beschermheer, Engeland.

— Te Bergen in Henegouwen is de zitting van het Hof van Assises verleden week door een zonderling incident gestoord geworden. Juist op het oogenblik, dat door eene belangrijke getuigen-verklaring de geheele aandacht gespannen was, maakte de procureur-generaal des Konings den dienstdoenden deurwaarder opmerkzaam, dat de bank op welke de gezworenen zaten, in brand stond. Een algemeene schrik verspreidde zich weldra door de gansche zaal en de gezworenen zetten het in allerijl op vlugten. De zaak eenmaal ontdekt zijnde, was de brand echter spoedig weder gebluscht. De oorzaak schijnt hierin gelegen te zijn geweest, dat de bank der gezworenen, te kort bij de heet gestookt wordende kagchel geplaatst was.

Kamper Ct. — Vergeten Deurwaarder.

— Uit de *Kamper C.*, die wij heden middag per post ontvingen, zien wij, dat een oud soldaat uit A. op nieuw grieven tegen den Drenthenaar heeft, en zich niet heeft kunnen onthouden, van dezelve aan het publiek mede te deelen; inderdaad de beste manier, om het hart te verligten! De eerste is: „te A. is een Deurwaarder overleden, „die 50 jaren den lande trouw heeft gediend, hooggeacht „door iedereen, eerlijk, nederig, bescheiden, en die geene „schulden heeft nagelaten — en nogthans heeft de *Dr.* „*Courant* geen enkelen regel aan zijne nagedachtenis ge-„wijd." Wij beseffen het diep, hoezeer wij tegen de schim van den overleden Deurwaarder hebben misdreven, vooral wanneer wij bedenken, welk een man het was, en wij vertrouwen, dat de oude soldaat, zoo het krijgsmansleven zijn hart niet met driedubbel ijzer heeft omschorst, zou, wanneer hij ons diep berouw zag, de verbolgenheid tegen ons voor medelijden doen plaats maken, en zich zelven verwijten, dat hij de schim van *K.* tegen ons heeft opgeroepen, om ons in het middernachtuur te verontrusten. — De tweede grieve is, dat wij ons nu en dan door onnaauwkeurige berigtgevers zouden laten verschalken; waardoor wij meermalen, zonder dat wij het wenschen, met spek zouden schieten. Hier kunnen wij geen berouw toonen, zoo als boven, omdat wij de daadzaak ontkennen; wij bespeuren niet, dat onze berigten, eigene of ingezondene, zoo bijzonder onnaauwkeurig zijn, althans niet onnaauwkeuriger dan die van andere dagblagen; en zijn zij het soms, dan kunnen wij den oud-soldaat verzekeren, dat zulks inderdaad *zeer* tegen den wensch van onze correspondenten en ons geschiedt; zoo het soms gebeurt, dan trachten wij ons verdriet deswege te lenigen met te bedenken: *„dagbladen en menschen kunnen dwalen."* Red.

Gevolgen van misbruik van sterken drank.

In het Keulsche dagblad, no. 176, leest men de volgende gebeurtenis:

Den 14den April 1849 stond *Susanna W.* te Keulen teregt voor het Hof van Assises, beschuldigd haar' echtgenoot *W. P.* moedwillig met een mes te hebben vermoord. Zij leefde met haar' man en twee jonge kinderen op een vertrek der eerste verdieping in de grootste armoede. De man, lui en aan den drank verslaafd, bekommerde zich weinig om zijn gezin en pleegde bijna dagelijks de ergste mishandelingen tegen vrouw en kinderen. De beschuldigde daarentegen wordt als eene vlijtige, goedaardige vrouw, als eene zorgdragende moeder en trouwe echtgenoot beschreven; doch zou ook zij, volgens zeggen der getuigen, somtijds „uit verdriet" een glaasje jenever gedronken hebben. Den 14den April 1849, een zaturdag, wachtte zij haar' man, die, na lang zonder werk geloopen te hebben, nu sedert acht dagen arbeid had bekomen, met zijn eerste loon des avonds te huis. Doch hij kwam niet, maar zat dronken in de kroeg. Nu zeide zij aan zekere vrouw *Bl.*, dat zij hem wilde gaan halen. Werkelijk ging zij omstreeks 9 ure naar de tapperij en kocht voor 6 cent drank, zoo zij zegt, om haar man te sparen, opdat 't niet zou blijken, dat ze kwam om hem te halen. *P.* laat haar een glas brandewijn geven en belooft spoedig dig t'huis te komen. Hij komt ook, na verloop van een half uur, maar in beschonken toestand. Naauwelijks is hij op zijne kamer, of hij krijgt twist met zijne vrouw. Zij verlangt van haar' man het loon, dat hij ontvangen heeft; hij is met het eten, dat ze hem voorzet, niet te vrede. Tegen 10 ure gaat hij naar een winkel, waar hij een halven borrel neemt en vier bokkingen koopt, die hij mede naar huis neemt. Naauwelijks daar gekomen, begint de twist op nieuw. Eene buurvrouw heeft de beschuldigde hooren zeggen: „Ik wil het geld hebben, dat gij hebt verdiend." — „Sla mij niet met de bokking." — „Stoot mij niet." — „Is dat mijne belooning, dat ik u 13 weken lang eten bezorgd heb?" — Eindelijk hoort men *P* uitroepen: *Jesus, Maria, Joseph!* en beide echtgenooten stortten van den trap af naar beneden. De beschuldigde liep de straat op en schreeuwde om hulp; maar *P.* viel op den grond neder, het bloed stroomde hem uit de borst. Men wiesch hem de wond, waarbij de beschuldigde zelve medehielp en weenende en handen wringende uitriep: „Ik heb het gedaan, maar het was zoo erg niet gemeend!" Zij wekt hare slapende kinderen, brengt hen bij het lijk van hun vader en roept op ontzettenden toon: „Ik heb hem doodgestoken." De gewonde blies spoedig den adem uit. De ongelukkige vrouw en moeder werd door de Jury schuldig verklaard en door het Hof veroordeeld tot tepronkstelling, brandmerk en levenslangen dwangarbeid. Wij onthouden ons van alle verdere opmerkingen en vragen alleen: „wat staat ons tegenover zulke en soortgelijke gebeurtenissen, die bijna dagelijks voorvallen, te doen?"

Volks-Leesbibliotheek te Assen.

Wij hebben een stuk van den heer *M.* uit A. ontvangen, handelende over de door het Departement Assen der Maats. tot Nut van 't A. aldaar opgerigte leesbibliotheek; de geëerde inzender zal het ons, hopen wij, ten goede houden, wanneer wij, om onze beperkte ruimte, ons bepalen tot het mededeelen van den zakelijken inhoud. Na betoogd te hebben, dat het valsch is, wanneer men zegt, dat de Maatschappij tot N. v. 't A. heeft uitgediend, dat dezelve integendeel zeer nuttig heeft gewerkt door het daarstellen van vele schoone inrigtingen en ook op de leden zelve door de vergaderingen, gaat de schrijver aldus voort: Heeft de Afdeeling Assen zegen op hare herhalingschool; niet minder oogst zij vruchten van de door haar opgerigte volks-leesbibliotheek. Het gretig en veelvuldig gebruik daarvan gemaakt levert daarvan een loffelijk getuigenis. In 't afgeloopen wintergetijde, is aan 70 gezinnen, in 20 malen, ter lezing uitgegeven een getal van om de 600 werken. Deze uitgifte heeft plaats gehad aan lieden van den zoogenaamden minderen stand, en wie somt op de genoegelijke uren daardoor aan die gezinnen verschaft? welke zaden van kennis daardoor zijn uitgestrooid, welke niet nalaten kunnen te ontkiemen en te rijpen tot vruchten, zegenrijk voor de Maatschappij; welk nieuw licht daardoor voor menigeen is opgegaan en wat meer zegt, welke nieuwe en levendige zin ten goede daardoor is opgewekt of versterkt; van welke verkeerde bijeenkomsten schadelijk voor ziel en ligchaam men daardoor is afgehouden. Tot lof van hen, welke van het voorregt dier inrigting gebruik maken, moet nog gezegd worden, dat de boeken op den bepaalden tijd worden verwisseld en vrij zindelijk bewaard terug komen. Aan onderscheidene meergegoede Ingezetenen heeft men te danken het schenken van boekwerken. Mogt dit schoone voorbeeld, door nog andere gevolgd worden. Bij zoo vele breed uitgemetene berigten en klagten over kwaad en onheil, dat er heerscht en ongeluk en verderf sticht en verspreidt, verneme men dan ook nog iets goeds. Mogt de tijd dagen, dat er even vele gelegenheid en genegenheid bestond ter opsporing en verbreiding van al wat goed, loffelijk is en welluidt, als thans nog te veel, helaas! tot mededeeling van het booze, verachtelijke en wanluidende!

Den 14 dezer overleed onze oudste dochter, ruim 9 jaren. Den 17 daaraanvolgende eischte onzer aller Vader nog van ons onzen eenigsten zoon, bijna 4 jaren oud. Hoe innig bedroefd wij ook zijn, moeten wij in den alwijzen raad berusten, en hopen op eenmaal wederzien. W. BOELKEN,

den Hool, 18 *Nov.* 1849. A. BOELKEN, TEN OEVER.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Getrouwd: H. BOOM,
Coevorden, *van Amsterdam*, en
20 *Nov.* 1849. R. J. SLINGENBERG.

UIT DE HAND TE KOOP:

onderscheidene **HUISPLAATSEN**, gelegen in het volkrijkste gedeelte van Assen, geschikt voor allerhande affaires, te bevragen bij de Deurwaarders *Ekkart* en *Mulder* aldaar.

Mr. *H. J. Carsten*, Notaris te Hoogeveen, zal, ten verzoeke van de erven *Roelof Hartman* te Hoogeveen, op woensdag den 28 November e.k., des avonds te 6 uren, ten huize van den kastelein *Hendrik Brink* aldaar, publiek verkoopen: Een hecht en welbetimmerd **HUIS** met achtergelegene **SCHUUR** en **ERF**, staande en gelegen op het begin der Schutstreek bij de Zuiderbrug te Hoogeveen, in welk huis gedurende eene reeks van jaren eene welbeklante Bakkerij is uitgeoefend; staande op *f* 2213.

De voogden over de kinderen van wijlen *J. F. Zantinge* en vrouw, te Assen, zullen op donderdag den 29 November 1849, des avonds te 7 uur, in het logement van *Albert Hofste* te Assen, publiek te KOOP presenteren eene **BEHUIZINGE** en groote daar achter staande **SCHUUR**, staande in de Kloosterstraat te Assen, bevattende **drie vertrekken** gelijkvloers, **bovenkamer** en **twee kelders**; in de schuur eene **paardestalling**. In dit pand is gedurende vele jaren een druk beklante **winkelnering** en **tapperij** gedreven. H. H. VAN LIER.

Uit de hand te huur een vol **BOERENERVE**, staande en gelegen te Witten, bij Assen, om op den 1sten Mei 1850 te aanvaarden, te bevragen bij Mr. *H. J. L. van der Wijck* te Assen.

De belanghebbenden worden verwittigd, dat het **AKADEMISCH GASTHUIS** te *Groningen* weder zal geopend worden voor *UITWENDIGE ZIEKEN* op *dingsdag den* 20 *November* 1849.

Men vervoege zich, ter *opneming* in hetzelve, bij den *Controleur van het Akademisch Gasthuis*

H. JONXIS.

BERIGT.

Door het overlijden van onzen beminden Vader, den Weleerw. Heer *E. A. Boerman*, Emeritus Predikant van Hoornaar, zijn wij in den diepsten rouw gedompeld, en door zijnen dood zijn vier minderjarige kinderen, welke thans geheel wezen zijn, overgebleven, zonder eenige nalatenschap dan eenige Godsdienstige Geschriften. Wij hebben, op de welwillendheid onzer Christelijke medemenschen rekenende, het besluit genomen eenige van dezelve bij inteekening uit te geven. Wij doen zulks met te meer vertrouwen, daar de vroegere Werkjes, zoo als: *de Leiding Gods met den Zondaar tot Zaligheid*, enz., door wijlen onzen Vader nog bij zijn leven uitgegeven, bij velen een gunstig onthaal hebben gevonden, zoodat wij thans de hoop voeden, dat deze werkjes, uit te geven ten voordeele der vier minderjarige kinderen, ook een gunstig onthaal mogen vinden, zullende zij alsdan aan het dubbele oogmerk beantwoorden van, zoo wij hopen, nut te mogen stichten voor den lezer, tot welk doel zij ook geschreven zijn, en tevens ter gemoetkoming in de omstandigheden en donkere vooruitzigten, die door eene gunstige Uitgave van dit Werk zeer zouden verligt worden. E. A. BOERMAN, JR.

De Uitgever gaarne aan het verlangen van de nagelatene kinderen van den Eerwaarden ontslapene willende voldoen, wenscht van harte, dat dit beroep op de Christelijke liefde onzer Landgenooten door allen zal aangemoedigd en bevorderd worden, en de uitkomst zal leeren, dat de onkosten dezer Berigten, enz., niet te vergeefs geschied zijn.

Het werkje zal tot titel hebben: *Godsdienstige Mengelingen, in proza en poëzy.* Proza. *Bemoediging en vertroosting op den vaak moeijelijken levensweg. De Christen, zoo als hij zijn moet in de zamenleving of in zijn verkeer met menschen.* Poëzy. *De Goddelijke Almagt in het redden van Godvruchtigen. De Dorpspredikant. Dichtproeven.* Het geheele werk zal bijna 200 bladzijden groot octavo druk beslaan, en de prijs niet hooger dan *f* 1.50 zijn. De uitgave zal geschieden door *H. Lagerweij* te Dordrecht, bij wien men, zoomede bij alle Boekhandelaren in het Rijk, kan inteekenen.

VOOR LEZERS EN LEZERESSEN

is binnen eenige dagen bij den Boekhandelaar *A. H. Braaksma* te Assen verkrijgbaar de **CATALOGUS** van zijne nieuw opgerigte **LEES-BIBLIOTHEEK**, bevattende p.m. 200 nommers, waaronder werken van de voornaamste schrijvers van dezen tijd.

Ook is bij hem voorhanden eene *ruime* en *nette* sortering

Kinderwerkjes,

door Mevr. *A. B. van Meerten* geb. *Schilperoort*, Mr. *C. P. E. Robidé van der Aa*, Ds. *O. G. Heldring*, *Boudewijn* en anderen, zeer geschikt tot St. Nicolaasgeschenken als anderzints. Die hiervan ter bezigtiging verlangen gelieven daarvan met een enkel woord kennis te geven.

Door denzelfden is, dezer dagen verzonden het volgende berigt omtrent de uitgave van

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIJKWERKEN

voor 1 en 1½ cent de pagina.

Het is van algemeene bekendheid, dat de muziekale wereld sedert lang klaagde over de groote onkosten der aankoop van Muzijkwerken. Deze uitgave voorziet in die behoefte en kan als de eenige van Europa wegens hare goedkoope en duidelijke druk beschouwd worden; zij geeft uit den aard harer bewerking juist terug wat in het oorspronkelijke gevonden wordt. Zij vermindert aanzienlijk de kosten van het onderwijs in de toonkunst: immers de Muzijkwerken, waarvoor tot dus ver 1, 2 en 3 guldens werden betaald, worden thans voor 10, 20 en 30 centen aangeboden. De geheele Partitie voor Zang en Piano van de Opera *Le Prophète*, welke te Parijs 40 francs kost, is hier voor *f* 3.80 te bekomen! Zij geeft zoowel de nieuwste als de meest geliefde Muzijkstukken van de beste componisten van onzen tijd, als de classieke werken van de beroemdste meesters. In de keuze harer uitgaven wordt zij door de voornaamste Binnen- en Buitenlandsche Meesters, Onderwijzers en Dilettantis geleid. Men abonneert zich voor 6 maanden of één jaar bij den bovengenoemden Boekhandelaar, bij wien het **Prospectus** en **proeve van bewerking** ter bezigtiging zijn.

Coevorden, 19 *Nov.* Rogge *f* 3.75. Boekweit *f* 3.50. Boter ned. pond *f* 0.40. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.38.

Assen, 22 *Nov.* Rogge *f* 3.80 a *f* 3.50. Boekweit *f* 4.00 a *f* 3.00. Aardapp. *f* 0.90 a *f* 0.70. Boter n. p. *f* 0.50 a *f* „ . „. Hooi 1000 n. p. *f* „ . „. Stroo 100 n. p. *f* 2.60.

Aantal: 630 mud Rogge; 267 mud Boekweit; 120 mud Aardapp; 362 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 6000 n. pond Stroo; 160 Wagens.

Groningen, 20 *Nov.* Tarwe *f* 6.75 a *f* 4.75. Rogge *f* 3.10 a *f* 3.70; nieuwe *f* 3.70. Boekweit zand *f* 3.95 a *f* 3.50, veen *f* 3.55 a *f* „ . „. Garst *f* 2.75 a *f* 2.95, nieuwe zomer *f* 2.65 a *f* 2.75, knobbe *f* 3.10 a *f* 3.35. Dikke haver *f* 2.10 a *f* 2.85. Voerhaver *f* 1.90 a *f* 2.10. Paardeboonen *f* 3.25 a *f* 4.10. Koolzaad *f* 10 50 a *f* 12 25. Dederzaad *f* 8.00 a *f* 9.00. Geel Mosterdzaad *f* 5.00 a *f* 7.60. Zomerzaad *f* 8.00 a *f* 9.00. Gort grove *f* 5.25 a *f* 5.50, parel 100 ned. pond *f* 8.25 a *f* 8.50. Raapolie per vat *f* 44.25. Boter ¼ vat *f* „ . „.

Tarwe met weinig handel. Rogge en Boekweit tot vorige prijzen met trage koopers. Garst niet dan lager te verkoopen. Dikke haver 5 cent lager, voersoorten in een doen. Boonen goed prijshoudend. Kool- en zomerzaad flaauw. Gort vindt weinig vraag.

Steenwijk, 19 *Nov.* Rogge *f* 4.10 a *f* 4.50. Boekweit *f* 3.65 a *f* 4 60. Garst *f* „ . „ a *f* „ . „. Boter ⅛ vat *f* 14.00

Amsterdam, 21 *Nov.* Werk. Sch. 2½ pct 53¼ a ½; dito 3 pct 62$\frac{13}{16}$ a 63; dito op resc. 3 pct „ a „; Werk. Sch. 4 pct 82$\frac{5}{16}$ a ⅜; O. I. leening 4 pct 81½; Am. Synd. 3½ pct. „ a „; Handelm. 4½ pct „ a „; Haarlemmerm 5 pct „ a „; Aand. Rijnspw. 4½ pct „ a „; Aand. Holl. Spoorw. Maats. „ a „.

Eenige inkoopen, die in Integralen uitgevoerd werden, gaven zoowel aan dat effect als aan de overige binnenl. fondsen eene meer willige houding.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.